

Узагальнений бюлетень про стан поверхневих вод за II квартал 2020 року

Моніторинг поверхневих вод в суббасейні Прип'яті проводився на 6 масивах, забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення та 7 транскордонних ділянках водотоків, визначених відповідно до міждержавних угод про співробітництво на транскордонних водних об'єктах.

Крім того, у межах Житомирської області в суббасейні середнього Дніпра проводиться моніторинг 5-ти масивів забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення.

Якість води визначалась за 21 показником, 13 із них - основні хімічні та фізико-хімічні показники визначені постановою Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 № 758 та 8 показників, що можуть вплинути на якість питної води.

За II квартал 2020 року забезпечено виконання планових показників у повному обсязі, з яких:

За програмою державного моніторингу на масивах поверхневих вод:

- для визначення якості води за хімічними та фізико-хімічними показниками відібрано 48 проб і виконано 1008 вимірювань складу та властивостей поверхневих вод;
- для визначення якості води за радіологічними показниками відібрано 18 проб.

Результати вимірювань опубліковані за допомогою веб-системи «Моніторинг та екологічна оцінка водних ресурсів України». Інтерактивна карта забрудненості річок по результатам моніторингу дає можливість оцінити стан водного об'єкта по параметрам забруднення, порівняти його з встановленими нормами з'ясувати, як дані змінювалися протягом 5 років і подивитись список підприємств забруднювачів.

Узагальнена інформація про результати моніторингу якості вод у контрольованих створах надана органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування, Управлінню екології та природних ресурсів Житомирської ОДА та Міжрегіональному офісу захисних масивів дніпровських водосховищ згідно з підписаними порядками взаємодії.

За результатами проведених досліджень гідрохімічний стан води знаходився на задовільному рівні з незначними сезонними змінами якісних хімічних та фізико-хімічних показників, які характерні для початку літнього періоду. Стриманий метеорологічний температурний режим всіх трьох місяців, а також відсутність формування паводкових процесів сприяли більш повільному, ніж за звичай проходженню в часі змін гідрохімічних процесів якісного стану вод протягом весняного періоду. Лише при підвищенні температур повітря і води до літніх значень, що відбулося лише в кінці I декади червня, розпочалися природні гідрохімічні процеси змін якісного стану вод. Починаючи з III декади травня фіксувалось поступове підняття рівнів води, кількість опадів на кінець травня випала 223 %, а протягом червня 129 % місячної норми, що забезпечило збільшення водності річок.

За результатами аналізів, порівняно з аналогічним періодом минулого року, по усіх контрольованих створах фіксується зниження органічного забруднення за показниками ХСК, БСК₅, вмісту заліза загального, крім р.Возня, питний в/з м.Малин та марганцю крім р.Уж, питний в/з м.Коростень.

Вміст розчиненого у воді кисню протягом II кварталу 2020 року знаходився у межах значень: суббасейн Прип'яті – 9,84-10,05 мгО₂/дм³ та суббасейн середнього Дніпра – 9,03-11,23 мгО₂/дм³. Зниження кольоровості води по всіх створах підвищило концентрацію вмісту розчиненого у воді кисню.

Характеристика якісного стану масивів поверхневих вод у суббасейні Прип'яті порівняно з II кварталом 2019 року:

Новоград-Волинське водосховище на р.Случ, питний водозабір м.Новоград-Волинський. Якісний стан питного водосховища покращився. Спостерігається тенденція до зниження органічного забруднення за показниками ХСК, БСК₅, вмісту заліза загального з 0,739 до 0,438 мг/дм³, марганцю з 0,162 до 0,090 мг/дм³, фосфору ортофосфатів та підвищення нітрогену амонійного з 0,27 до 0,31 мг/дм³, сульфатів з 39 до 45 мг/дм³. Кольоровість води знизилась з 107 до 60 градусів.

р.Уж, питний водозабір м.Коростень. Якісний стан питного водосховища покращився, відмічається зниження органічного забруднення за показниками ХСК з 37,14 до 24,00 мгО/дм³, БСК₅ з 3,23 до 2,59 мгО₂/дм³, вмісту заліза загального з 1,286 до 0,976 мг/дм³ та ріст фосфору ортофосфатів з 0,019 до 0,032 мг/дм³, марганцю з 0,120 до 0,134 мг/дм³. Кольоровість води знизилась з 101 до 58 градусів.

р.Турія, 125 км, питний в/з м.Ковель. Якісний стан питного водозабору суттєвих змін не зазнає, відмічається зниження органічного забруднення за показником ХСК з 24,59 до 20,43 мгО/дм³, вмісту заліза загального з 0,340 до 0,160 мг/дм³, марганцю з 0,056 до 0,010 мг/дм³ та ріст БСК₅ з 2,90 до 3,17 мгО₂/дм³, нітрогену нітритного з 0,030 до 0,095 мг/дм³, нітрогену нітратного з 2,99 до 10,78 мг/дм³. Вміст розчиненого у воді кисню знизився і становить 7,05 мгО₂/дм³. Кольоровість води знизилась з 30 до 21 градуса.

р.Стир, 308 км, питний в/з м.Луцьк. Якісний стан питного водозабору суттєвих змін не зазнає, показники які характеризують органічне забруднення знаходяться на рівні ХСК – 17,50 мгО/дм³, БСК₅ – 3,28 мгО₂/дм³. Фіксується зниження вмісту нітрогену нітритного з 0,163 до 0,075 мг/дм³, заліза загального з 0,373 до 0,130 мг/дм³, марганцю з 0,220 до 0,010 мг/дм³ та ріст нітрогену амонійного з 0,577 до 0,927 мг/дм³, нітрогену нітратного з 2,427 до 4,040 мг/дм³. Вміст розчиненого у воді кисню знизився з 8,17 до 7,30 мгО₂/дм³. Кольоровість води знизилась з 30 до 20 градусів.

р.Хомора, 52 км, питний в/з м.Полонне Хмельницької області. Якісний стан питного водозабору дещо змінився, відмічається зниження органічного забруднення за показниками ХСК з 14,17 до 13,47 мгО/дм³, БСК₅ з 4,13 до 4,08 мгО₂/дм³, вмісту фосфору ортофосфатів з 0,28 до 0,09 мг/дм³, нітрогену нітратного з 4,79 до 4,46 мг/дм³ та ріст заліза загального з 0,045 до 0,063 мг/дм³, нітрогену амонійного з 0,336 до 0,851 мг/дм³, нітрогену нітритного з 0,015 до 0,108 мг/дм³, марганцю з 0,047 до 0,056 мг/дм³. Вміст розчиненого у воді кисню підвищився до 8,56 мгО₂/дм³.

р.Случ, 406 км, с.Чернелівка, питний в/з м.Хмельницький. Якісний стан питного водозабору погіршився, відмічається підвищення органічного забруднення за показниками ХСК з 17,00 до 24,99 мгО/дм³, БСК₅ з 5,01 до 7,56 мгО₂/дм³, вмісту нітрогену амонійного з 0,849 до 1,41 мг/дм³, нітрогену нітритного з 0,058 до 0,075 мг/дм³, нітрогену нітратного з 2,84 до 6,70 мг/дм³, марганцю з 0,063 до 0,071 мг/дм³ та зниження фосфору ортофосфатів з 0,30 до 0,09 мг/дм³, заліза загального з 0,521 до 0,344 мг/дм³. Фіксується порушення кисневого режиму, який становить 2,66 мгО₂/дм³ при нормі не менше 4,0 мгО₂/дм³.

р. Уборть, 122 км, с. Рудня Хочинська, кордон з Білоруссю. Гідрохімічні показники покращились за показниками органічного забруднення ХСК з 54,38 до 39,06 мгО/дм³, БСК₅, вмістом заліза загального з 1,671 до 1,131 мг/дм³, фосфору ортофосфатів, марганцю. Крім того, вміст нітрогену амонійного зріс з 0,415 до 0,480 мг/дм³. Кольоровість води знизилась з 138 до 95 градусів.

р.Прип'ять, 570 км, с.Сенчиці, кордон з Білоруссю. Показники, які характеризують органічне забруднення дещо знизились ХСК з 32,35 до 29,62 мгО/дм³, БСК₅ з 3,78 до 3,21 мгО₂/дм³. Разом з тим визначається ріст вмісту нітрогену нітратного з 0,990 до 1,550 мг/дм³, заліза загального з 0,298 до 0,686 мг/дм³, нітрогену амонійного з 0,508 до 0,634 мг/дм³. Вміст розчиненого у воді кисню знаходиться на рівні минулорічних значень і становить 7,33 мгО₂/дм³.

р.Стир, права притока р.Прип'ять, 48 км, с.Зарічне. Гідрохімічні показники погіршилися за вмістом нітрогену нітритного з 0,059 до 0,116 мг/дм³, нітрогену амонійного з 0,291 до 0,570 мг/дм³, нітрогену нітратного з 1,010 до 1,630 мг/дм³ та заліза загального з 0,251 до 0,310 мг/дм³. Показники, які характеризують органічне забруднення дещо знизились і знаходяться на рівні ХСК-29,27 мгО/дм³, БСК₅-3,31 мгО₂/дм³. Вміст розчиненого у воді кисню знизився і знаходиться на рівні 7,57 мгО₂/дм³.

р.Горинь, права притока р.Прип'ять, 67 км, с.Висоцьк. Якісний стан питного водозабору змінився, відмічається зниження органічного забруднення за показником ХСК з 33,33 до 28,56 мгО/дм³, вмісту нітрогену нітритного з 0,058 до 0,049 мг/дм³ та ріст нітрогену амонійного з 0,156 до 0,858 мг/дм³, нітрогену нітратного з 1,110 до 3,653 мг/дм³, заліза загального з 0,312 до 1,013 мг/дм³. Вміст розчиненого у воді кисню знизився з 7,75 до 6,64 мгО₂/дм³.

р.Ствига, права притока р.Горинь, 95 км, с.Познань. Якісний стан питного водозабору покращився, фіксується зниження показників, які характеризують органічне забруднення ХСК з 34,31 до 28,41 мгО/дм³, БСК₅ з 3,12 до 2,61 мгО₂/дм³, заліза загального з 0,473 до 0,194 мг/дм³, нітрогену амонійного з 0,659 до 0,534 мг/дм³, нітрогену нітритного з 0,055 до 0,050 мг/дм³ та ріст нітрогену нітратного з 1,530 до 1,885 мг/дм³. Вміст розчиненого у воді кисню знизився з 8,13 до 7,31 мгО₂/дм³.

р.Льва, права притока р.Ствига, 100 км, с.Переброди. Якісний стан питного водозабору суттєвих змін не зазнає, фіксується зниження показників, які характеризують органічне

забруднення ХСК з 34,31 до 28,06 мгО/дм³, БСК₅ з 3,81 до 2,49 мгО₂/дм³, заліза загального з 0,467 до 0,388 мг/дм³, нітрогену нітратного з 1,860 до 1,590 мг/дм³ та ріст нітрогену нітритного з 0,042 до 0,063 мг/дм³, нітрогену амонійного з 0,579 до 0,759 мг/дм³. Вміст розчиненого у воді кисню знизився з 7,51 до 6,70 мгО₂/дм³.

Характеристика якісного стану масивів поверхневих вод суббасейну середнього Дніпра порівняно з II кварталом 2019 року:

Водосховище «Відсічне» на р.Тетерів, питний водозабір м.Житомира. Якість води суттєвих змін не зазнає, фіксується зниження органічного забруднення за показниками ХСК, БСК₅, зниження вмісту нітрогену амонійного, заліза загального з 0,518 до 0,449 мг/дм³, марганцю з 0,090 до 0,078 мг/дм³ та незначне підвищення фосфору ортофосфатів, сульфатів.

Іршанське водосховище на р.Ірша, питний водозабір смт.Нова Борова. Якісний стан води питного водосховища суттєвих змін не зазнає, спостерігається тенденція до зниження органічного забруднення за показниками ХСК та БСК₅, вмісту заліза загального з 0,326 до 0,245 мг/дм³, сульфатів з 58 до 42 мг/дм³, марганцю з 0,060 до 0,041 мг/дм³ та ріст фосфору ортофосфатів. Вміст нітрогену амонійного знаходиться на рівні минулорічних значень.

Малинське водосховище на р.Ірша, питний водозабір м.Малина. Якісний стан води питного водосховища характеризується як стабільний, зменшився вміст органічних речовин за показниками ХСК, БСК₅, вміст заліза загального з 0,360 до 0,274 мг/дм³, марганцю з 0,210 до 0,182 мг/дм³ та збільшився нітроген амонійний, фосфор ортофосфатів та сульфати.

Вознянське водосховище на р.Возня, питний водозабір м. Малина. Якісний стан питного водосховища покращився. Фіксується зниження органічного забруднення за показниками ХСК, БСК₅, вмісту нітрогену амонійного, фосфору ортофосфатів з 0,030 до 0,016 мг/дм³, сульфатів з 50 до 29 мг/дм³, марганцю з 0,120 до 0,102 мг/дм³ та ріст заліза загального з 0,429 до 0,672 мг/дм³.

Бердичівське водосховище на р. Гнилоп'ять, питний водозабір м. Бердичева. Якісний стан питного водосховища покращився, відмічається зниження органічного забруднення за показниками ХСК з 46,88 до 32,23 мгО/дм³, БСК₅ з 3,68 до 32,23 мгО₂/дм³, вмісту заліза загального з 0,509 до 0,250 мг/дм³, фосфору ортофосфатів з 0,040 до 0,024 мг/дм³ та марганцю з 0,167 до 0,064 мг/дм³. Значення нітрогену амонійного знаходиться на рівні минулорічного.

Інформація щодо основних хімічних та фізико-хімічних показників за II квартал 2019-2020 років наведена в таблиці:

Назва створу	Дата відбору	Температура, °С	Фактичні величини основних показників якості води								
			Сульфати, мг/дм ³	Фосфати, мг/дм ³	Розчинений окисген, мгО ₂ /дм ³	Кольоровість градус	Нітроген амонійний, мг/дм ³	ХСК, мгО/дм ³	БСК мгО ₂ /дм ³	Залізо заг., мг/дм ³	Марганець, мг/дм ³
СУББАСЕЙН РІЧКИ ПРИП'ЯТЬ:											
р.Случ, 203 км, питний в/з м.Новоград - Волинський	Середнє за II кв.2019	15	39	0,032	9,15	107	0,27	39,33	3,28	0,739	0,162
	Середнє за II кв.2020	16	45	0,025	10,05	60	0,31	30,81	2,91	0,438	0,09
р.Уж, права притока р.Прип'ять, 172 км, питний в/з м.Коростеня	Середнє за II кв.2019	15	46	0,019	9,41	101	0,39	37,14	3,23	1,286	0,120
	Середнє за II кв.2020	15	44	0,032	9,97	58	0,21	24,00	2,59	0,976	0,134
р. Уборть, с.Рудня Хочинська, кордон з Республікою Білорусь	13.05.2019	9	37	0,026	9,04	138	0,415	54,38	3,72	1,671	0,105
	Середнє за II кв.2020	13	33	0,018	9,84	95	0,48	39,06	3,31	1,131	0,093
р.Турія, 125 км, питний в/з м.Ковель	Середнє за II кв.2019	13			7,40	30	1,10	24,59	2,90	0,34	0,056
	Середнє за II кв.2020	16			7,05	21	1,10	20,43	3,17	0,16	0,010

р.Стир, 308 км, питний в/з м.Луцьк	Середнє за II кв.2019	13			8,17	30	0,577	16,37	3,42	0,373	0,220
	Середнє за II кв.2020	16			7,30	20	0,927	17,50	3,28	0,130	0,010
р.Хомора, 52 км, питний в/з м.Полонне Хмельницька обл..	Середнє за II кв.2019	20		0,28	6,96	8	0,336	14,17	4,13	0,045	0,047
	Середнє за II кв.2020	16		0,09	8,56	13	0,851	13,47	4,08	0,063	0,056
р.Случ, 406 км, с.Чернелівка, питний в/з м.Хмельницький	Середнє за II кв.2019	18		0,30	4,93	15	0,849	17,0	5,01	0,521	0,063
	Середнє за II кв.2020	14		0,09	2,66	15	0,075	24,99	7,56	0,344	0,071
р.Прип'ять, 570 км, с.Сенчиці, кордон з Білоруссю	Середнє за II кв.2019	12			7,41	22	0,508	32,35	3,78	0,298	
	Середнє за II кв.2020	10			7,33	23	0,634	29,62	3,21	0,686	
р.Стир, права притока р.Прип'ять, 48 км, с.Зарічне	Середнє за II кв.2019	13			7,96	22	0,291	31,35	-	0,251	
	Середнє за II кв.2020	16			7,57	21	0,570	29,27	3,31	0,310	
р.Горинь, права притока р.Прип'ять, 67 км, с.Висоцьк	Середнє за II кв.2019	12			7,75	22	0,156	33,33	3,63	0,312	
	Середнє за II кв.2020	11			6,64	22	0,858	28,56	3,64	1,013	
р.Ствига, права притока р.Горинь, 95 км, с.Познань	Середнє за II кв.2019	11			8,13	23	0,659	34,31	3,12	0,473	
	Середнє за II кв.2020	10			7,31	23	0,534	28,41	2,61	0,194	
р.Льва, права притока р.Ствига, 100 км, с.Переброди	Середнє за II кв.2019	11			7,51	23	0,579	34,31	3,81	0,467	
	Середнє за II кв.2020	10			6,70	22	0,759	28,06	2,49	0,388	

СУББАСЕЙН СЕРЕДНЬОГО ДНІПРА:

р.Тетерів, права притока р.Дніпро, 259 км, питний в/з м. Житомир	Середнє за II кв.2019	17	40	0,008	11,04	71	0,27	40,01	3,43	0,518	0,09
	Середнє за II кв.2020	17	44	0,011	11,23	43	0,20	32,23	3,15	0,449	0,078
р.Ірша, ліва притока р.Тетерів, 93 км, Іршанське водосховище, питний в/з смт. Нова Борова	Середнє за II кв.2019	15	58	0,006	10,16	34	0,15	25,40	2,64	0,326	0,06
	Середнє за II кв.2020	15	42	0,011	10,16	28	0,15	23,69	2,40	0,245	0,041
р.Ірша, ліва притока р.Тетерів, 31 км від гирла питний в/з м. Малин	Середнє за II кв.2019	16	96	0,008	10,0	38	0,17	28,13	2,80	0,360	0,210
	Середнє за II кв.2020	15	106	0,010	10,4	33	0,20	26,38	2,59	0,274	0,182
р.Возня, права притока р.Ірша, 8 км, питний в/з м. Малин	Середнє за II кв.2019	16	50	0,030	8,80	53	0,24	29,75	3,09	0,429	0,120
	Середнє за II кв.2020	16	29	0,016	9,03	57	0,16	25,18	2,64	0,672	0,102
р.Гнилоп'ять, права притока р.Тетерів, 59 км, питний в/з м.Бердичева	Середнє за II кв.2019	17	57	0,04	9,79	57	0,29	46,88	3,68	0,509	0,167
	Середнє за II кв.2020	16	53	0,024	10,05	40	0,29	32,23	3,28	0,250	0,064